Rok IX. Warszawa, 28 marca 1927 r. Nr. 6

MŁYNARZ POLSKI

ORGAN ZWIĄZKU MŁYNARZY POLSKICH

WYCHODZI DWA RAZY MIESIĘCZNIE ⁞⁞ REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, N.-ŚWIAT 70

Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 11 do 2 pp. Administracja czynna od godz. 10 do 3 pp.

WARUNKI PRENUMERATY: Dla członków Zw. Mł. Pol. kwart. 4 zł. Dla nie członków „ 6 „	Ogłoszenia przyjmuje Redakcja „Młynarza Polskiego" Nowy-Świat 70, tel. 277-45.	NUMER NASZEGO KONTA w P. K. O. 1615

Inż. prof. ST. MAŁYSZCZYCKI.

Uzupełniające ciała odżywcze, zw. „Vitaminami"

(Ciąg dalszy).

Vitamin E pobudza działalność gruczołów w organizmie, leczy bezsilność i wyczerpanie nerwów, chorobę cukrową, artretyzm, zapalenie nerwów, reumatyzm, suchoty; znajduje się w szpinaku, w sałatach, w fasolach, w migdałach, w całych namoczonych i wolno gotowanych ziarnach pszenicy, w mleku koziem i t. p., przytem zaleca się przed każdem spożywaniem któregokolwiek z wyżej wyszczególnionych ciał spożywczych wypicie szklanki wody z rozpuszczonym w niej pełną łyżeczką od herbaty dwutlenku sodu (Natron-Bicarbonicum).

MATERJAŁY POKARMOWE	Zawartość „vitaminu" A.	B.	C.
1. Ziarna zbożowe i ich przetwory.			
Pełne ziarno żyta	mała	dostateczna	mała
Wysoko-procentowa mąka żytnia	ślad	ślad	ślad
Chleb z pełno-ziarnowej mąki żytniej	mała	dostateczna	„
Pełne ziarno pszenicy	„	„	„
Jądro mączne w ziarnie pszenicy	ślad	ślad	„
Zarodek ziarna pszenicy	mała	nadmierna	„
Otręby pszenne	„	dostateczna	„
Mąka pszenna Nr. 00	ślad	ślad	„
„ „ „ 0	„	„	„
„ „ „ 1	„	mała	„
„ „ „ 2	„	„	„
„ „ „ 3	„	„	„
„ „ „ 4	„	dostateczna	„
„ „ „ 5	„	„	„
Pełno-ziarnowa mąka pszenna	„	„	„
Chleb z wysoko-procentowej mąki pszennej	„	ślad	„
Chleb z pełno-ziarnowej mąki pszennej	„	dostateczna	„
Pełne ziarno jęczmienia	„	„	„
Kasza jęczmienna	„	mała	„
Pełne ziarno owsa	dostateczna	dostateczna	„
Płatki owsiane	mała	mała	„
Pełne ziarno kukurydzy	„	dostateczna	„
Mąka kukurydzowa	ślad	ślad	„
Pełne ziarno prosa	mała	dostateczna	„
Pełne ziarno ryżu	„	„	„
Ryż obłuskany	ślad	ślad	„
2. Ziarna roślin strączkowych.			
Fasola biała świeżo suszona	mała	dostateczna	ślad
„ „ stara	ślad	ślad	„
„ „ kiełkująca	„	„	dostateczna

Po powyższem ogólnem scharakteryzowaniu dotychczasowych wiadomości o „vitaminach" pod względem ich właściwości i działania, należy obecnie zastanowić się bliżej nad znaczeniem ich w odniesieniu do młynarstwa zbożowego.

Badania ziarna żyta stwierdziły, że zawiera ono tylko „vitaminy" A i B, przyczem pierwszy A pomieszcza się przeważnie w zarodku w połączeniu ze znajdujacym się tam tłuszczu; podczas gdy rozpuszczalny w wodzie „vitamin" B wydaje się być równomiernie rozmieszczonym w całem ziarnie żytniem; „vitamin" zaś C powstaje tylko przy kiełkowaniu ziarna, więc dla młynarstwa niema żadnego znaczenia. — Przy dotychczasowych zatem systemach mielenia rozpuszczalny w tłuszczu „vitamin" A z całym zarodkiem przechodzi do otrąb, a tylko

MATERJAŁY POKARMOWE	Zawartość „vitaminu" A.	B.	C.
Groch dojrzały	dostateczna	dostateczna	mała
„ młody, zielony	„	„	dostateczna
„ kiełkujący	?	ślad	„
3. Orzechy, kasztany i migdały.			
Orzech laskowy	ślad	dostateczna	ślad
„ włoski	„	mała	„
„ ziemny („Kamerun")	mała	dostateczna	?
„ kokosowy	„	„	„
Kasztan włoski („Maron")	ślad	„	„
Migdał słodki	mała	mała	„
4. Owoce i jagody.			
Jabłko	mała	mała	mała
Gruszka	ślad	„	ślad
Śliwka	?	mała	?
Malina	?	?	nadmierna
Wiśnia	?	?	dostateczna
Winogrono	?	dostataczna	„
Winogronowy sok	mała	mała	„
Pomarańcza	„	nadmierna	nadmierna
Pomarańczowy sok	ślad	dostateczna	„
Cytryna dojrzała	mała	„	„
„ zielona	nadmierna	nadmierna	„
Cytrynowy sok	?	?	dostateczna
Banan	mała	dostateczna	nadmierna
5. Jarzyny.			
Kartofel surowy	mała	dostateczna	nadmierna
„ gotowany	„	„	dostateczna
„ suszony	„	„	mała
Marchew surowa	dostateczna	„	nadmierna
„ gotowana	„	mała	mała
Marchwi sok	„	nadmierna	nadmierna
Burak czerwony	?	mała	„
Rzepa	mała	dostateczna	ncdmierna
Kalarepa	dostateczna	„	„
Kalafior	mała	„	mała
Ogórek	ślad	mała	ślad
Sałata głowiasta	dostateczna	dostateczna	nadmierna
Rabarbaru łodyga	?	?	mała
Seler	ślad	mała	ślad
Pomidor surowy	nadmierna	nadmierna	nadmierna
„ gotowany	„	„	„
Szpinak surowy	„	„	nadmierna
„ gotowany	„	dostateczna	dostateczna
„ suszony	„	„	ślad
Kapusta biała, surowa	dostateczna	nadmierna	nadmierna
„ „ gotowana	„	„	„
„ „ suszona	mała	dostateczna	mała
Cebula	ślad	„	dostateczna
6. Produkty mleczne.			
Mleko krowie, surowe niezbierane	nadmierna	dostateczna	wahająca się
„ „ „ zbierane	mała	„	„ „
„ „ „ zagotowane	nadmierna	„	„ „
„ „ „ sterelizowane	„	mała	ślad
„ „ „ kondesowane	„	dostateczna	„
Masło z mleka krowiego	„	ślad	„
Śmietanka z mleka krowiego	„	dostateczna	wahającą się
Ser chudy	mała	?	?
„ tłusty	dostateczna	?	?

odpowiednia do wysokości wymiału z ziarna mąki część „witaminu“ B pozostaje w niej, przedostając się następnie do pieczywa, bo pomimo względnie wysokiej temperatury (około 250° C) we wnętrzu pieca miękisz danego pieczywa, tworzący się pod stwardniałym naskórkiem jego bez dalszego dostępu rozgrzanego w piecu powietrza, posiada temperaturę, nieprzekraczającą 100° C, przy której odnośny „vitamin“ zachowuje swoje własności.

Z ziarnem pszenicy dana rzecz przedstawia się jeszcze znacznie gorzej, bo obydwa „vitaminy“ A i B znajdują się tu wyłącznie w zarodku i w warstwie glutenowej, a „vitamin“ C wytwarza się tu także tylko podczas kiełkowania ziarna; wszystkie zatem „vitaminy“ z ziarna pszenicy zatracają się w zupełności dla odżywianego organizmu ludzkiego przy spożywaniu pieczywa pszennego, wypiekanego z mąki, otrzymywanej dotychczasowymi systemami mielenia.

O szkodliwości nadmiernego odżywiania się pieczywem pszennym przekonywano się już oddawna, jak to stwierdzały doświadczenia, robione, na psach i gołębiach, przy karmieniu ich wyłącznie pokarmami pszennymi, bo wkrótce zdychały one, podczas gdy przy odżywianiu wyłącznie karmami żytnimy, tak psy, jak i gołębie, utrzymywały się przy życiu w zdrowym stanie; notowano także w wielu razach, podczas wojen, groźne zasłabnięcia w armjach, których pewne odcinki wojska były wystawione przez dłuższy czas na wyłączne spożywanie pieczywa pszennego i konserwów mięsnych.

Wszechstronne wyniki badań z ciałami odżywczemi zawiera poniższe zestawienie tabelaryczne, w którem zawartości „vitaminów“ A, B i C, ozna-

MATERJAŁY POKARMOWE	Zawartość „vitaminu"		
	A.	B.	C.
7. Tłuszcze, trany i oliwy.			
Tłuszcz wołowy	mała	0	0
„ barani	„	0	0
" wieprzowy	dostateczna	0	0
Margaryna roślinna	ślad	0	0
„ zwierzęca	mała	0	0
Tran rybny	nadmierna	0	0
Oliwa z oliwek	ślad	0	0
Olej kokosowy	„	0	0
Olejek migdałowy i orzechowy	„	0	0
Olej kukurydzowy	mała	0	0
8. Mięso, ryby i jajka.			
Mięso świeże	mała	mała	mała
„ solone	„	„	„
Mięsne konserwy	ślad	ślad	ślad
Mięsny extrakt	„	mała	„
Nerki	dostateczna	dostateczna	mała
Wątróbka	nadmierna	„	„
Móżdżek	mała	„	„
Ryba chuda	ślad	mała	0
„ tłusta	mała	„	mała
Ikra rybia	„	dostateczna	„
Jajko kurze	dostateczna	mała	ślad
Jajka kurzego białko	ślad	ślad	„
„ „ żółtko	nadmierna	dostateczna	„
9. Różne.			
Cukier rafinowany	0	0	0
Miód naturalny	0	0	0
„ sztuczny	0	0	0
Krochmal	0	0	0
Drożdże świeże	nadmierna	ślad	ślad
„ suche	ślad	dostateczna	„
Drożdżowy ekstrakt	„	nadmierna	„

czone są określeniami: „dostateczna“, to znaczy wystarczająca nietylko do leczenia, lecz zapobiegająca zarazem powstaniu odnośnych niedomagań organizmu z powodu niedostatku danego ciała odżywczego; **„nadmierna“**, to znaczy, że małe ilości danego ciała odżywczego są wystarczające dla utrzymania organizmu w zdrowym stanie; **„mała“**to znaczy niewystarczająca dla ochrony organizmu od odnośnych chorobo - twórczych objawów; **„ślad“**, to znaczy, że zawartość tego ciała jest zbyt małą, ażeby mogła być brana w rachubę przy odżywianiu organizmu; następnie **zero („0“)** oznacza zupełny brak odnośnego ciała odżywczego w danym materjale pokarmowym, a wreszcie **znak zapytania** (?) wskuzuje, że niema dotąd oznaezenia odnośnej zawartości „vitaminu“.

Kronika

STAN ZASIEWÓW.

Główny urząd statystyczny podaje do wiadomości, że miesiąc zeszły pod względem warunków atmosferycznych różnił się naogół od poprzedniego miesiąca. Temperatura średnia była niższa od normalnej wieloletniej, wyjąwszy zachodnią i południowo-zachodnią część kraju, gdzie utrzymała się w ciągu miesiąca powyżej przeciętnej wieloletniej. Opady w całym kraju były skąpe; zachodnia i południowo-zachodnia część kraju otrzymała więcej opadów i tam jednak ilości te wynoszą od 50 proc. do 90 proc. przeciętnej wieloletniej. Pozostałe okręgi otrzymały znikomą ilość opadów, wahającą się w granicach od 20 do 50 proc. średniej wieloletniej.

Pokrywa śnieżna w okresie od połowy stycznia do połowy lutego r. b. rozszerzyła się na większą część kraju, obejmując, prócz kresów wschodnich, woj. białostockie, lubelskie i kieleckie, oraz Małopolskę i woj. śląskie. Śnieg leżał na zamarzniętej ziemi. Zasiewy nie były uszkodzone przed pójściem pod śnieg, ani wskutek nadmiernej wilgoci, ani nadmiernych mrozów. Stan zasiewów w stopniach kwalifikacyjnych (5— oznacza stan wyborowy, 4-- dobry, 3— średni, przeciętny, 2— mierny, 1— zły) dla całej Polski:

	1927	1926
pszenica ozima	3,4	3,2
żyto ozime	3,5	3,2

MASŁO, JAJA I RYBY.

Na posiedzeniu przedstawicieli związków handlujących nabiałem oraz producentów obniżono ceny masła: wyborowego z 8.20 zł. do 8 zł., deserowego z 7 zł. 40 gr. do 7 zł. 20 gr., solonego z 6 zł. 40 gr. do 6 zł. 20 gr. i osełkowego z 6 zł. do 5 zł. 80 gr. wszystko za kg. w sprzedaży detalicznej. Cenę jaj obniżono z 17 do 15 gr. za sztukę.

Ceny ryb kształtowały się w zeszłym tygodniu jak następuje: w hurcie za kg.: karpie żywe 3.70 zł. do 3.80 zł., sandacze mrożone 2.80 zł. na lodzie 3.50 zł. W detalu: za 1 kg.: karpie żywe 4 do 4.20 zł., śnięte 3.50 do 3.80 zł., lin żywy 4 do 4.50 zł., śnięty 3 do 3.50 zł., karaś żywy 5 do 6 zł., śnięty 3 do 4 zł.

PRZECIW SPEKULACJI ZIEMIĄ PRZY PARCELACJI.

Z wielu stron dają się słyszeć skargi, iż przy parcelacji prywatnej żądane i często pobierane są zbyt wysokie ceny ziemi, co bardzo ujemnie wpływa na tempo przeprowadzania tej parcelacji, w wielu wypadkach uniemożliwia ją, w wielu zaś powoduje ujemne skutki gospodarcze, obciążając nadmiernie nowonabywców.

Pragnąc zapobiec spekulacji ziemią przy parcelacji, przeprowadzanej zarówno przez właścicieli majątków, jak i osoby upoważnione, p. Minister Reform Rolnych podjął akcję, zmierzającą do uregulowania cen ziemi. Jednym z etapów tej akcji jest mające niebawem nastąpić wydanie zarządzenia, polecającego Okr. Urzędom Ziemskim ustalenie drogą badań dotychczasowych tranzakcyj przeciętnej ceny jednego ha ziemi na terenie działania Okręg. Urzędu Ziemskiego, w tym celu, aby w wypadkach, gdy przy parcelacji prywatnej cena żądana przez właścicieli od nabywców okazałaby się wyższą od tych cen przeciętnych i nie była uzasadnioną względami natury gospodarczej, Okręg. Urząd Ziemski bezwzględnie kierował sprawę do Okręgowej Komisji Ziemskiej (zgodnie z art. 71 ustawy z dnia 28/XII 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej) dla zasięgnięcia opinji, czy wysokość ceny ziemi pobrana przy zawieraniu tranzakcji nie jest spekulacyjnie wygórowana.

KSIĘGA ADRESOWA POLSKI DLA HANDLU, PRZEMYSŁU, RZEMIOSŁ I ROLNICTWA.

Redakcja Księgi Adresowej Polski dla Handlu Przemysłu, Rzemiosł i Rolnictwa (Wydawnictwo Towarzystwa Reklamy Międzynarodowej — Rudolf Mosse) zawiadomiła nas, że wkrótce przystępuje do prac nad drugiem wydaniem Księgi Adresowej i jednocześnie prosiła nas o poparcie jej wśród zrzeszonych związków, idące w tym kierunku, aby na wypadek zwrócenia się do nich w sprawie skorygowania pewnych materjałów lub też dostarczenia spisów członków Związki pomocy tej nie odmówiły.

Sądzimy, że wobec przewidywanego ukazania się drugiego wydania Księgi Adresowej byłoby to pożyteczne, w szczególności zaś nasuwa nam się myśl, iż poszczególne Związki, a nawet firmy powinny zwrócić uwagę Redakcji Księgi Adresowej na dostrzeżone w pierwszem wydaniu niedokładności.

Adres tego wydawnictwa jest: Warszawa, Marszałkowska Nr. 124.

ODPORNOŚĆ NA OGIEŃ RÓŻNYCH RODZAJÓW POKRYĆ DACHOWYCH.

Odporność na ogień różnych rodzajów pokryć dachowych była niedawno przedmiotem badań szczegółowych. Zbudowano pięć jednakowych murowanych budynków o pokryciu ze 1) słomy, 2) ze słomy uglinionej, 3) ze słomy uglinionej i pociągniętej z wierzchu mieszaniną gliny w roztworze szkła wodnego, 4) z tektury (papy) i 5) z dachówki palonej.

Po dachu każdego budynku staczano kłąb płonącej wełny. Strzecha ugliniona zapalała się powierzchownie, płonęła powoli na powierzchni, poczem można było grabiami szczyścić zwęgloną wierzchnią warstwę. Strzecha ugliniona i pociąnięta po wierzchu szkłem wodnem o tyle była odporniejsza, że zapalała się dopiero po upływie minuty. Wewnątrz ogień nie przenikał.

Zwykła strzecha słomiana po dwu minutach stała cała w płomieniach, przyczem płonące żagwie dachu wylatywały wysoko w górę.

Papa, czyli tektura, o tyle okazała się wytrzymalszą, niż strzecha ugliniona, że dłużej opierała się przyjęciu ognia, lecz skoro ogień się przyjął na powierzchni, wnet zajęło się całe pokrycie dachu i leżące pod nim wiązania.

Następne próby wykazały, jak się zachowuje każde z wymienionych pokryć dachu w razie pożaru od wewnątrz budynku.

Przez strzechę słomianą ogień rozpalony wewnątrz budynku przedostał się w ciągu 1½ minuty, niecąc wokół szopy iskier i żagwi. Po 4 minutach został już tylko szkielet dachu. Przez strzechę uglinioną ogień dostawał się bardzo powoli przez szczeliny wzdłuż okapu i dopiero po 14 minutach cały dach stanął w ogniu. Przez papę ogień wydostał się w ciągu 12 minut; przy pokryciu dachówka palona po 5 minutach wypadła pierwsza dachówka; po upływie następnych 3 minut zajęły się krokwie dachu.

Płomienie wydostały się nazewnątrz dachu przez papę po 14 minutach, przez strzechę uglinioną po 15 minutach, przez dachówkę paloną po 16 minutach przez strzechę uglinioną i pociągniętą szkłem wodnem dopiero po 21 minutach.

Ostatniemi czasy coraz częściej zaczyna się stosować różnego rodzaju farby ogniochronne, które skutecznie przeciwdziałają zapaleniu się drzewa i materjałów włóknistych. Należy przypuszczać, że rozpowszechnienie tego rodzaju farb ogniochronnych sprzyjać będzie ich potanieniu i wtedy osiągną one cel zamierzony. („Przewodnik Ubezpieczeniowy").

LOSOWANIE DOLARÓWKI.

W dniu 1 marca odbyło się ciągnienie dolarówki. Wylosowano następujące numery i wygrane:

40.000 dolarów: nr. nr. 231464.

8.000 dolarów na nr. 315644.

3.000 dolarów na n-ry: 915860, 745208 i 555545

1.000 dolarów na n-ry: 428420, 625857, 066619, 278691, 138083.

500 dolarów na n-ry 810523, 067327, 807911, 985404, 088928, 594169, 256218, 960440, 236597, 591541.

100 dolarów nr-y:

439739	081911	367354	070556	049550
498453	667174	693953	903133	931889
214428	097488	587215	223643	462835
337689	402194	396296	315458	529030
520694	416004	537921	504498	804044
578510	256068	816406	197283	656649
799569	744747	520104	328688	157341
769924	391751	705535	747082	141941
333706	595197	107484	528151	152969
944674	476529	888035	739534	687982
066266	665948	569512	217584	806558
448884	962837	911318	024997	951013
822302	486576	604877	306959	435809
994398	108165	717573	072005	109195
656498	026832	201083	612834	326429
524992	335948	844002	516610	943104

O SĄDACH PRACY.

Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej projektuje się dokonanie pewnych zmian w ustawie austrjackiej z dn. 27 listopada 1896 r. o sądach przemysłowych i rozszerzenia mocy obowiązującej tej ustawy na obszar b. Kongresówki.

Ze względu na wielkie znaczenie, jakie przedstawia, zwłaszcza dla b. zaboru rosyjskiego, wprowadzenie sądów pracy (w b. zab. austrjackim i pruskim istnieją t. zw. sądy przemysłowe) poniżej zaznajomimy czytelników z najważniejszymi punktami omówionego projektowanego rozporządzenia.

Nazwę „Sądy rozjemcze" zmienia się na nazwę „Sądy pracy". Sądy pracy ustanawia się do rozstrzygania spraw spornych cywilnych, wynikających ze stosunku pracy i nauki zawodowej, pomiędzy pracodawcami a pracownikami i uczniami lub pomiędzy pracownikami tego samego przedsiębiorstwa, oraz do rozpoznawania spraw karnych o przekroczenia przepisów obowiązujących o ochronie pracy.

Właściwość rzeczowa Sądów pracy obejmuje sprawy dotyczące zakładów pracy w przemyśle, górnictwie, hutnictwie, komunikacji, przewozie, handlu, uczelni, zakładów wychowawczych i opieki społecznej, kancelaryj adwokackich i wiele innych, bez względu na to, czy zakłady pracy są lub nie są obliszone na zyski oraz niezależnie od tego czy są one własnością prywatną, państwową czy samorządową, o ile stosunek prawny ma charakter prywatnoprawny.

Do spraw spornych cywilnych wynikających ze stosunku pracy i nauki zawodowej w znaczeniu ustawy zaliczone będą w szczególności:

a) sprawy dotyczące płac,

b) spory dotyczące rozpoczęcia, dalszego trwania i rozwiązania stosunku pracy i nauki zawodowej.

c) spory dotyczące świadczeń i roszczeń do odszkodowań, w szczególności spory dotyczące urlopów, potrąceń z płac i kary umownej,

d) spory dotyczące świadectw oraz książeczek obrachunkowych,

e) spory wynikające z należenia do kasy emerytalnej lub zapomogowej, o ile ustawy lub statuty tych instytucji nie powierzają rozstrzygania tych sporów Sądom specjalnym lub instytucjom rozjemczym;

f) spory dotyczące wypowiadania mieszkań w domach dla pracowników, których pracodawca pozwala pracownikom używać bezpłatnie lub za wynagrodzeniem, wyprowadzenia się z tych mieszkań i opłat za nie;

g) spory dotyczące pretensyj, jakie roszczą przeciw sobie pracownicy, zatrudnieni przez tego samego pracodawcę, na podstawie zbiorowego objęcia pracy,

h) spory dotyczące wykonania umów zbiorowych.

Przez spory karne o przekroczenia przepisów ustaw o czasie pracy, w znaczeniu ustawy niniejszej rozumie się w szczególności: sprawy o przekroczenia przepisów ustaw o czasie pracy, o urlopach dla pracowników, o pracy młodocianych i kobiet, o umowie o pracę robotników i pracowników umysłowych oraz o przekroczenia przepisów ustawowych i innych przepisów prawnych, dotyczących higjeny i bezpieczeństwa pracy, o ile sprawy powyższe ulegają rozpoznawaniu w drodze sądowej.

Kompetencja Sądu pracy jak widzimy jest bardzo rezległa.

Rozporządzenie omawiane dotyczyłoby wszystkich pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w przedsiębiorstwach zarówno:

1) robotników, jak pracowników umysłowych z wyjątkiem osób, których pensja roczna przekracza 15.000 zł.,

2) uczniów i praktykantów,

3) osób, które na mocy umowy o pracę, zawartej z przedsiębiorcą, przerabiają lub wykończają przedmioty, zamówione przez przedsiębiorcę, bądź we własnem mieszkaniu, bądź w innem, nienależącem do przedsiębiorcy miejscu pracy (chałupników).

Asesorów Sądów pracy powołuje w równej liczbie z każdej z dwóch grup na okres dwuletni Min. Pracy i Op. Sp. w porozumieniu z Min. Spraw. na podstawie list kandydatów przedstawionych przez Stowarzyszenia Zawodowe pracodawców, pracowników, oraz list kandydatów przedstawionych przez zarządy przedsiębiorstw i instytucyj państwowych i samorządowych w okręgu Sądu pracy, a nie należących do Stowarzyszeń zawodowych pracodawców.

Nad rozpatrzeniem projektu rozporządzenia o Sądach pracy odbyło się kilka posiedzeń w Komisji Pracy przy Centr. Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów, do którego Min. Pr. zwróciło się o opinję.

Zasięganie opinji miarodajnych czynników społecznych przy odpowiednich poczynaniach rządu, zwłaszcza w zakresie projektów ustawodawczych jest szczególnie ważne w działalności Min. Pracy i Op. Sp., gdyż przy działalności tej wchodzą w grę sprzeczne niejednokrotnie interesy poszczególnych warstw społeczeństwa.

F. Lewandowski.

Dział Prawno-Informacyjny

KALENDARZYK PODATKOWY NA KWIECIEŃ.

Podatek przemysłowy. Podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego w miesiącu marcu, dla przedsiębiorstw, obowiązanych do wpłat miesięcznych, płatny jest w terminie ulgowym do dnia 29 kwietnia.

Zaliczka na podatek przemysłowy za IV kw. 1926 r. dla przedsiębiorstw, obowiązanych do wpłat kwartalnych, płatna jest z karą za zwłokę od nieuiszczonych rat, licząc karę od 29 stycznia.

Zaliczka na podatek przemysłowy za 1 kwartał 1927 r. dla przedsiębiorstw, płacących kwartalnie, płatna jest dopiero do dnia 15 maja.

Zeznania o obrocie. Wyjaśnienia i załączniki do zeznań o obrocie za 1926 r. składać można w dalszym ciągu.

Podatek dochodowy. Termin składania zeznań o dochodzie za 1926 r. dla osób fizycznych kończy się 1 kwietnia, dla osób prawnych — 1 maja.

Do dnia 1 maja należy wpłacić połowę podatku od zeznanego dochodu.

Podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur, wynagrodzeń za najemną pracę — w ciągu 7 dni po dokonaniu potrącenia podatkowego.

Nadto płatne są zaległości z tytułu podatku majątkowego oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w miesiącu kwietniu bież. r., tudzież kwoty odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w tymże miesiącu.

PROCENTY ZA ZWŁOKĘ PRZY PŁACENIU ZALEGŁYCH PODATKÓW.

Od trzech tygodni trwa gorączkowa akcja egzekucyjna na całym terenie Rzeczypospolitej.

W myśl wydanych zgóry rozporządzeń, władze skarbowe I-ej i II-ej instancji t. j. urzędy skarbowe i wydziały egzekucyjne izb skarbowych, ściągają z całą bezwzględnością wszelkie niezapłacone podatki, zwłaszcza te, których termin płatności dawno już minął. Przy egzekwowaniu tych zaległości powstają liczne konflikty władzy skarbowej z płatnikami, którzy nie chcąc płacić nadmiernie wysokich kar za zwłokę powstałych od czasu, gdy minął temin płatności, do chwili czyli momentu, gdy następuje egzekucja skarbowa tego podatku.

Spory te po części są słuszne, jeżeli weźmiemy pod uwagę, że władze skarbowe pobierają bardzo wysokie kary za zwłokę, które w wielu wypadkach przewyższają samą należność podatkową. Tyczy się to zwłaszcza tych płatników, którzy zalegają w opłacie podatków bezpośrednich za lata 1924 i 1925, co przy zasadniczej karze za zwłokę 4% miesięcznie stanowi 48% w stosunku rocznym.

W interesie wszystkich zalegających płatników w podatkach bezpośrednich należy wyjaśnić, iż przy płaceniu wszelkich zaległych podatków obowiązuje do dnia 31 marca jedynie 2 proc. kary za zwłokę w stosunku rocznym. Ulgowa ta kara tyczy się jedynie tych płatników, którzy zaległości podatkowe regulują obecnie, a najpóźniej zdążą je zapłacić do dnia 31 b. m. Natomiast z dniem 1-go kwietnia wygasa to przejściowo obowiązujące rozporządzenie w sprawie pobierania 2%, a nie 4% kary za zwłokę.

Po upływie tego terminu władze skarbowe zamierzają przedłużyć ulgową karę za zwłokę, by dać możność zapłacena zaległych podatków tym płatnikom, którzy z ciężarów podatkowych pragną się oczyścić, , a co nie wykonali jedynie z powodu obecnej ciężkiej konjunktury gospodarczej.

Oprócz powyżej 2-procentowej kary za zwłokę, istnieje jeszcze kara 1%-wa miesięcznie, którą pobierają władze skarbowe od tych wyłącznie płatników, którzy odnieśli się w tej sprawie do władzy podatkowej i ulgę powyższą uzyskali na piśmie.

Dziwna wytworzyła się sytuacja, w tym samym czasie kiedy odsetki prawne obniżone zostały do 10% rocznie, pobiera się tytułem kar za zwłokę nieuiszczonych w terminie podatków i innych opłat 4% w stosunku miesięcznym, a więc 48% rocznie.

Tak wysokie odsetki są rzeczywiście nieuzasadnione i graniczą z pojęciem lichwy, skoro się zważy, że najczęściej płacą odsetki zwłoki jednostki najuboższe, które nie były w stanie uiścić w terminie wymierzonych podatków.

Utrzymanie nadal dotychczasowego stanu w tej dziedzinie uważamy za gospodarczo szkodliwe — wobec poprawy stanu gospodarczego kraju, dobrych wpływów budżetowych do kas państwowych i z powodu obniżenia stopy procentowej przy obrotach kredytowych i prywatnych należałoby szybko przystąpić do zmniejszenia odsetek karnych od niezapłaconych w terminie podatków przynajmniej o 50%.

KREDYT DŁUGOTERMINOWY NA INWESTYCJE ROLNE W PAŃSTWOWYM BANKU ROLNYM.

Państwowy Bank Rolny rozszerzył akcję długoterminowego kredytu, przez przyjmowanie podań o pożyczki na inwestycje rolne poza ustalonym już trybem przyjmowania zgłoszeń o pożyczki na spłaty uciążliwych zobowiązań pieniężnych oraz należności, wynikających z tytułów sukcesorskich i działów rodzinnych. Podania o udzielenie długoterminowych amortyzowanych pożyczek w 8%-ych złotych listach zastawnych Banku Rolnego, przyjmowane są na razie tylko na najkonieczniejsze inwestycje rolne, t. j. na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych skutkiem klęski elementarnych (pożary, powodzie, burze i t. p.) tudzież na wzniesienie budynków na gruntach, nabytych z parcelacji oraz zagospodarowania się na tych gruntach, na przeniesienie budynków, na dokończenie rozpoczętych już budowli, gdy grozi im zniszczenie skutkiem działań atmosferycznych, wreszcie na konieczne inwestycje, uskutecznienie których mogłoby przynieść doraźne i znaczne dochody gospodarstwu, a więc: założenie ogrodów, oczyszczanie rowów, wikliniarstwo i t. p. konieczność jednak dokonania wymienionych wyżej inwestycyj winna być należycie udowodniona przez pisemne zaopinjowanie odnośnych urzędów gminnych, wydziałów powiatowych, sejmików lub przez miejscowe organizacje rolnicze za wskazaniem kosztorysów i kalkulacji gospodarczych.

Równocześnie Państwowy Bank Rolny wydał w nowej redakcji wzory podań i odnośnych kwestjonarjuszów statyst. oraz cenne dla pożyczkobiorców pouczenie, wyjaśniające, jak należy sporządzać wymagane przez Bank załączniki do podania, przy staraniach o uzyskanie omawianych wyżej pożyczek.

Wzory tych druków można otrzymać w Państwowym Banku Rolnym w Warszawie ul. Traugutta Nr. 5.

PODSTAWOWE CENY ŻYTA I OWSA DOSTARCZONEGO NA POCZET ZALEGŁYCH NALEŻNOŚCI PODATKOWYCH W OKRESIE DRUGIEJ POŁOWY GRUDNIA 1926.

Na podstawie § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 9.XII.26 r. ustalono następujące ceny żyta i owsa (loco wagon stacji ładunkowej) miarodajne przy przyjmowaniu wspomnianego zboża dostarczonego na poczet zaległych należności w okresie drugiej połowy grudnia 1926 r.

Na obszarze wojew.	Ceny w złotych za q. żyta	owsa
Białostockiego	39.—	36.—
Kieleckiego	38.—	31.—
Krakowskiego	40.—	31.—
Lubelskiego	37.—	30.—
Lwowskiego	38.—	30.—
Łódzkiego	38.—	31.—
Pomorskiego	38.—	33.—
Poznańskiego	39.—	32.—
Śląskiego	43.—	33.—
Stanisławowskiego	37.—	29.—
Tarnopolskiego	36.—	29.—
Warszawskiego	39.50	32.—
Wołyńskiego	36.—	30.—
Nowogródzkiego	37.—	33.—
Poleskiego	37.—	32.—
Wileńskiego	41.—	32.—

ODDZIAŁY BANKU POLSKIEGO PRZYJMUJĄ WPŁATY PODATKÓW.

Wszystkie Oddziały Banku Polskiego przyjmują narówni z Kasami Skarbowemi, w godzinach kasowych wpłaty podatków, przyczem — celem umożli-

wienia właściwego zaliczenia wpłaconej należności, wymagane jest przedstawienie nakazu płatniczego lub innego dokumentu, względnie dokładne wskazanie rodzaju podatku, objektu oraz Kasy Skarbowej, gdzie klijent opłaca normalnie podatki. Wpłaty można uskuteczniać bądź gotówką, bądź białemi (gotówkowemi) czekami żyrowemi Banku Polskiego, bądź też zapomocą bezgotówkowych przelewów z rachunku żyrowego własnego na rachunek żyrowy Kasy Skarbowej.

Odnośne pokwitowania Banku Polskiego stanowią wobec władz skarbowych takie same dowody, jak pokwitowanie, wydane przez Kasy Skarbowe. O każdej wpłacie podatku zawiadamia Bank ponadto natychmiast właściwą Kasę Skarbową, t. j. tę, na rzecz której przypada opłata podatku i która powołana jest do prawidłowego zarachowania należności.

Uiszczanie podatków w Oddziałach Banku Polskiego stanowi znaczne udogodnienia, ponieważ z jednej strony zaoszczędza wiele czasu, potrzebnego na liczenie wpłaconej gotówki, z drugiej natomiast ułatwia spełnienie obowiązku względem państwa.

UBEZPIECZAJMY PLONY OD GRADOBICIA I INWENTARZ ŻYWY OD UPADKU.

Wobec zbliżającej się pory letniej i nadciągających wraz z nią fal gradowych, jedynym sposobem uchronienia się od klęski gradowej jest ubezpieczenie ziemiopłodów od gradobicia.

W dążeniu do jaknajszerszego krzewienia ubezpieczeń od gradobicia — ze względu na ważne ich znaczenie w Polsce, jako w kraju, którego dobrobyt zależy w dużym stopniu od pomyślnego rozwoju rolnictwa — polska Dyr. Ubez. Wzajemn. postarała się udostępnić te ubezpieczenia wszystkim rolnikom, ustanawiając możliwie niskie składki.

Dowiadujemy się, że w roku bieżącym, niezależnie od zwykłych ubezpieczeń jednostkowych (rocznych i wieloletnich) wprowadzone zostają ubezpieczenia zbiorowe, przy których oprócz dotychczasowych rabatów, stosowana ma być specjalnie znaczna zniżka składki.

Ubezpieczenia zbiorowe mają szczególnie wielką wartość dla mniejszych gospodarstw rolnych, gdyż mogą być zawierane w każdym wypadku, kiedy przynajmniej 10-ciu rolników zgłosi swoje ziemiopłody do ubezpieczenia od gradobicia systemem zbiorowym.

W dalszym ciągu Polska Dyrekcja Ubezpiecz. Wzajemnych prowadzi działalność w zakresie ubezpieczeń żywego inwentarza na dotychczasowych zasadach, t. j. przez zakładanie lokalnych kół wzajemnych ubezpieczeń żywego inwentarza i przejmowanie od tych Kół częściowej odpowiedzialności w drodze reasekuracji.

Dział Gospodarczy

KONJUNKTURA CEN ZBOŻA NA RYNKU POLSKIM.

Według statystyki przeprowadzonej przez p. Edw. Szturm de Sztrema w N-rze 5 „Przeglądu Gospodarczego" z b. m., ceny na pszenicę i żyto w okresie od 20 grudnia do 20 lutego kształtowały się na giełdach w Warszawie i Poznaniu na wysokim poziomie, i, choć ostatnie dwa tygodnie przyniosły jakby lekką zniżkę, nie można jej narazie uważać za wyraz istotnej tendencji zniżkowej.

Natomiast w cenie jęczmienia dawała się zauważyć lekka zwyżka od początku stycznia, lecz w drugiej połowie stycznia i w lutym ceny ustabilizowały się na pewnym poziomie. To samo można powiedzieć i o owsie.

Fakt drożenia pszenicy i żyta był spowodowany głębszemi przyczynami, sama spekulacja nie wytworzyłaby stanu obecnego, dowodem czego jest bardzo stała tendencja w cenach miejscowych (płaconych producentom na miejscu).

Przeciętna cena dla całej Polski przedstawia się następująca:

2-ga połowa miesiąca	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
	w złotych za Q (=100 kg.)			
Grudnia	48.77	37.37	32.50	31.41
Stycznia . . .	49.84	38.55	32.45	31.14

Zwyżka, obserwowana przy przeciętnej cenie pszenicy i żyta jest wyraźna i trwała. Cena jęczmienia jest całkowicie ustabilizowana. Cena owsa wykazuje lekką tendencję zniżkową.

Ceny pszenicy i żyta w Polsce są obecnie wyższe niż na rynkach światowych, co wykazuje porównanie cen w przeliczeniu na dolary.

Okres		Pszenica		Żyto		Owies	
		Warszawa	Chicago	Warszawa	Chicago	Warszawa	Chicago
Grudz.	20—25	5.79	5.22	4.47	3·74	3.44	4.38
„	27— 1	5.82	5.29	4.51	3·77	3.45	4.24
Styczeń	3— 8	5.82	5.17	4.50	3·91	3.53	4.04
„	10—15	5.86	5.27	4.53	4·04	3.58	4.09
„	17—22	5.93	5.28	4.56	4·16	3.61	4.20
„	24—29	5.96	5.27	4.61	4·24	3.57	4.33
Luty	31— 5	5.99	5.33	4.51	4·31	3.57	4.16
„	7—12	5.83	5.21	4.44	4·26	3.49	4.08
„	14—19	5.78	5.19	4.36	4·16	3.63	4.01

Ceny owsa są w Polsce niższe niż na giełdach amerykańskich od czasu zwyżki na tych ostatnich w drugiej połowie listopada 1926 r.

Widzimy więc, że i względny poziom cen zboża w Polsce jest wysoki. Jak już w poprzednich przeglądach wspominaliśmy, wpływa na to także zły urodzaj ziemniaków, na które ceny dość szybko rosną.

Na skutek wysokich cen wywóz pszenicy i żyta z Polski prawie ustał jeszcze przed wprowadzeniem opłat wywozowych. W styczniu wywieziono z Polsk pszenicy — 5.330 kwintali, żyta — 13.030 kw., jęczmienia — 90.570 kw. i owsa — 7.720 kw. W pierwszej dekadzie lutego wywieziono pszenicy 656 kw., żyta — 1190 kw., jęczmienia — 38.950 kw. i owsa —

1.420 kw. Obecnie trwa tylko w dalszym ciągu w znaczniejszej ilości wywóz jęczmienie. **Za cały okres dotychchczasowy roku gospodarczego 1925/6 wywieziono pszenicy — 153.810 kw., żyta — 787.660 kw., jęczmienia 688.630 kw. i owsa — 48.460 kw.**

Wyczerpanie rynkowych zapasów zboża (szczególniej pszenicy) oraz wysokie ceny spowodowały przywóz zboża do Polski. **Przywóz ten trwa w dalszym ciągu i do dnia 1 lutego przywieziono ogółem pszenicy około 161.000 kw.,** żyta około 131.000 kw., mąki pszennej około 11.000 kw. **Z tego wynika, że przywóz pszenicy już przewyższył wywóz.** Jest to niezbitym dowodem, że pszenicy na wywóz nie posiadaliśmy, jak to słusznie p. Szturm de Sztrem zaznaczał w poprzednich swoich enuncjacjach, podkreślając konieczność bardzo ostrożnego traktowania wywozu pszenicy.

Tendencja na zboże w ubiegłym tygodniu pozostała dla zboża niezmieniona. Przy średniej podaży, popyt również nie był większy. Ożywienie dało się zauważyć jedynie na rynku mąki pszennej. Pod koniec tygodnia podaż znacznie przewyższyła popyt. Na rynku mąki żytniej nastrój cokolwiek mocniejszy przy większej chęci kupna. Podaż dostateczna.

Notowano w dniu 21 marca: pszenicę dobrą 56 zł. — 57 zł., żyto 41.5 do 43 zł., jęczmień kaszany 36 zł., browarniany 38 zł. — 39 zł., wszystko za 100 kg. franco Warszawa.

Mąka pszenna wyborowa 4/0000 — 91 zł. — 97 zł.; żytnia pytlowa 4/0000 wyborowa — 65 zł., sitkowa razowa — 56 zł., wszystko za 100 kg. z dostawą do piekarń.

Rynki zagraniczne sygnalizują tendencję słabszą. W kołach fachowych tłumaczą, że handlujący zbożem przechowują zapasy w nadziei uzyskania wyższych cen po świętach wielkanocnych. **F. L.**

ZERWANIE ROKOWAŃ GOSPODARCZYCH POLSKO - NIEMIECKICH.

Deklaracja Centralnego Związku Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów.

Zerwanie rokowań o traktat handlowy przez Niemcy i wyjazd wskutek tego delegacji polskiej z Berlina przedłuży stan beztraktatowy między Polską i Niemcami, a tem samem i stan wojny celnej, rozpoczętej — jak wiadomo — przez Niemcy w połowie r. 1925. Wobec tego nasze życie gospodarcze musi być przygotowane na to, że musi wykluczyć rynek niemiecki z szeregu normalnych naszych dostawców i odbiorców. Z tym faktem dajemy sobie radę już przeszło półtora roku.

Niemcy wypowiadając Polsce wojnę celną, liczyli na to, że znajdziemy się w położeniu bez wyjścia, wobec nadmiaru węgla i wobec utrudnień przez specjalnie wysokie cła od zboża polskiego dla naszego wywozu rolniczego. Tymczasem zdołaliśmy rozszerzyć zbyt naszego węgla, nawet zanim wybuchł strajk węglowy w Anglji; wywóz płodów rolnych wzmagał się. Bilans handlowy Polski od września r. 1925 i do chwili obecnej kształtuje się nieprzerwanie dodatnio. I tu znów należy podkreślić, że poprawa bilansu handlowego rozpoczęła się i trwa przez 9 miesięcy jeszcze przed wybuchem strejku węglowego w Anglj. Podkreślić to należy dlatego, że ogólna opinja zbyt duże znaczenie przypisuje skutkom strajku węglowego angielskiego w kształtowaniu się naszego bilansu handlowego i w dotyohczasowej odporności naszego życia gospodarczego na przewidywane przez Niemcy skutki wojny celnej.

Jednem słowem — rzeczywistość nie odpowiedziała pokładanym przez Niemcy nadziejom na ekonomiczne zniszczenie Polski i na zmuszenie nas do ustępstw przez nich żądanych, zarówno w dziedzinie gospodarczej, jak i politycznej.

Żądania celne niemieckie tak pod względem ich zakresu, jak i wysokości zniżek celnych, przy jednoczesnej niechęci dania odpowiednich ulg celnych dla polskiego wywozu — mają na celu gospodarcze uzależnienie Polski od Niemiec. Zawarcie traktatu w formie przez Niemcy wysuwanej zagrażałoby całemu przemysłowi przetwórczemu Polski, nie dając wzamian rolnictwu polskiemu dogodnych warunków wywozu na rynek niemiecki. Przemysł polski w zrozumieniu korzyści normalnych stosunków traktatowych wskazał granice ostateczne możliwych ustępstw celnych, które powinny zadowolić stronę niemiecką. Jednak przeszło dwuletnie rokowania wskazują, iż Niemcy właściwie do traktatu nie dążą, i że wywołanie przez nie zatargu celnego jest tylko metodą, zapomocą której chcą Polskę zmusić do jeszcze wększych ustępstw. Jednak — jak wyżej powiedziano — wyniku tego Niemcy nie osiągnęły.

Zazwyczaj w wypadkach zatargów celnych między dwoma państwami stawiane są pytania, która strona więcej traci. Odpowiedź ścisła na takie pytanie, zwłaszcza w czasie trwania zatargu, jest niemożliwa. Oczywiście, wszelka wojna celna, paraliżując normalny obrót towarowy, jest dla obu stron szkodliwa.

Można tylko powiedzieć, że kraj bardziej uprzemysłowiony, opierający swój handel zewnętrzny głównie na wywozie wyrobów przemysłowych, dotkliwiej czuje skutki wojny celnej i zamknięcie każdego z rynków odbiorczych.

Tem się tłomaczy stanowisko organów prasy niemieckiej, reprezentującej interesy przemysłu i handlu, która domaga się zawarcia traktatu z Polską i zajmuje negatywne stanowisko wobec przedłużania wojny celnej.

Pozatem kraj, wywożący głównie wytwory przemysłowe, przez wojnę celną naraża się na to, że jego miejsce w czasie trwania zatargu zająć mogą na rynku kraju, z którym toczy walkę, wytwory przemysłowe innych krajów. To przesunięcie w przywozie wytworów przemysłowych do Polski już można dziś obserwować.

Wojna celna ma dla nas znaczenie wychowawcze, zmusiła nas do szukania nowych rynków zbytu i rynków dostaw. Dotychczasowy przebieg wypadków wskazuje, że na tej drodze wykazaliśmy dużą prężność i przedsiębiorczość. Takie wysiłki jak rozbudowa portu w Tczewie, zakup szaland i lichterów dla wywozu węgla dowodzą, że nasze koła przemysłowe potrafią szukać nowych dróg, i że zamknięcie granicy niemieckiej oraz bojowe cła niemieckie nie zdołały sparaliżować naszego handlu.

Przemysł polski w zasadzie nie jest zwolennikiem wojny celnej i uważa traktat handlowy, oparty na istotnych wzajemnych korzyściach, za pożądany.

Z chwilą jednak, gdy spór z terenu gospodarczego Niemcy przenoszą na teren polityczny, zagrażający prestige'owi państwa, z tą chwilą przemysł polski w dalszym ciągu przystosowywać się będzie do warunków, jakie mu narzuca przedłużający się zatarg celny. W każdym razie postulaty gospodarcze muszą się podporządkować ogólnym interesom państwa.

Pytania i Odpowiedzi

Pytanie Nr. 143.

Piekarze wyróżniają mąkę z wielkich młynów i twierdzą, że osiągają większą ilość pieczywa jak z mąki z małych młynów. Czy jest to zależnem od przemiału na gładkich walcach i odsiewaniu na plansichtrach? albo od mielenia metodą Humphriesa? Czy można zwiększyć wypiek przez przemiał mieszanki krajowej i amerykańskiej pszenicv i przez dłuższe magazynowanie mąki? **Karol Falęcki.**

Odpowiedź. Pszenna mąka z wielkich młynów wykazuje często większy przypiek i objętość pieczywa, ponieważ wielkie młyny posiadają znakomicie urządzone oczyszczalnie, co pozwala na odsiewanie mąki grubszej ściślejszej, która chłonie więcej wody i lepiej pęcznieje, prócz tego przemielają większe partje i stosują właściwie dobrane mieszanki odpowiednich własności odmian pszenicy, ziarno kondycjonują, ujednostajniają stopień wilgotności tegoż, oraz prowadzą przemiał o jednostajnym stopniu wilgotności międzyproduktów, stosując do tego celu metodę Humphriesa tak, że osiągają przeciętnie o Ca 5% więcej przedniej pięknej mąki bardzo ostrej, wypiekającej się znacznie lepiej od mąki śliskiej. Posiadają odpowiednią liczbę dostatecznie wielkich walców wymiałowych i maszyn czyszczących, przy których magą mleć zupełnie chłodno, co właśnie najbardziej sprzyja znacznie większej wypieczystości. — Prócz tego przez stosowanie sztucznego bielenia i zasilania międzyproduktów, oraz gotowej mąki odpowiedniemi chemikaljami nietylko osiągają bielszą mąkę o większej wypieczystości, nawet z krajowego ziarna, ale wywołują przyspieszone dojrzewania mąki, czyli maturację, która daje się obserwować przy mące odleżałej, magazynowanej od 4 — 6 tygodni w śpichlerzach suchych i dobrze przewietrzanych. Rzeczywiście zawodowo wykształceni i doświadczeni piekarze zawsze magazynowali mąkę przez dłuższy czas, aby osiągnąć odpowiednio większy przypiek i pieczywo wyrośnięte, drobnoporowate. Obecnie stosowana sztuczna maturacja, daje możność równie korzystnego wypieku z mąki bielonej i maturowanej, bezpośrednio po wymieleniu tak, że różnica między mąką z wielkiego lub małego młyna obecnie nie może być zasadniczo wykazywaną, bowiem każdy młyn bez względu na swe rozmiary i ilość przemiału pszenicy czy żyta, ma możność urządzić sobie doskonałą oczyszczalnię ziarna, kondycjonowanie tegoż, Humphriesowanie, bielenie i maturowanie co łącznie nie wymaga nadzwyczajnych kosztów na urządzenia, bezwzględnie jednak powinien i może przemielać na dostatecznie ostrych walcach, doskonale odsiewać przez rzadsze numery sit jedwabnych, przyczem znacznie ukróci przebieg przemiału, mogąc prowadzić go chłodno, a tym sposobem wyprodukuje piękną i dobrze wypiekającą się mąkę. Aby módz urzeczywistnić powyższe zupełnie słuszne dążenia należy rzeczywiście mocno chcieć i o opracowanie należycie odpowiedniego urządzenia zwrócić się do specjalisty inżyniera młynarskiego, którego wynagrodzenie wkrótce się opłaci. **Inż. W. Krzyżanowski.**

Pytanie Nr. 144.

Posiadam cylinder kurzowy, tryjer, magnes, szmerglówkę, szczotkę, stolec walcowy 500 × 300, francuzy 1200, przedpytel i odśrodkowiec. Walce i kamień są aspirowane. Przemiał żyta i pszenicy na 60% mąkę. Jakie ryfle, sita, sposób przemiału dostosować? **L. K.**

Odpowiedź.

Żądlić 7½ na 1 cm. przy 10% skoru. Sita Nr. 24 druciane, a do odśrodkowca mączna gaza Nr. 10. — Sprawność około 1500 kg. do 2500 kg. na dobę. Na walcach śrutować 3 — 4 razy kaszki od 1 śrutu odcągnąć i wymleć oddzielnie na kamieniu, również wykończyć śruty na kamieniu. Oczyszczone (dobrze) ziarno, dobrze zgniatać i odsiać siną mąkę, co ułatwi dalsze mielenie i da lepszą i więcej mąki. **Inż. W. K.**

Pytanie Nr. 145.

Przy jakich nieszkodliwych środkach można osiągnąć dobre przenoszenie siły szerokim pojedyńczym pasem skórzanym, biegnącym po gładko otoczonych żeliwnych kołach? Oba wały są poziomo i równolegle ułożone. Czy można uratować szeroki pas skórzany, stwardniały pod wpływem używania kolophonium i tak zwanych „adhezyjnych" smarowideł, pod wpływem czego pas stał się twardym, sztywnym, źle ciągnie i zdradza nadpęknięcia? **S. Z.**

Odpowiedź.

Właściwie obliczony i dobrany, dostatecznie szeroki, skórzany pas nie wymaga żadnych środków pomocniczych, o ile średnica kół jest dostatecznie duża i obwody są gładko otoczone. Szybkość obwodowa kół parowych powinna być możliwie duża i w młynach jest najodpowiedniejszą od 9 do 20 metrów na sekundę. Do obliczania szerokości i grubości pasa, należy podać średnicę i liczby obrotów obu kół parowych na minutę.

Szybkość obwodowa oblicza się mnożąc średnicę odnośnego koła, wyrażoną w metrach, przez liczbę obrotów koła na minutę, podzieloną przez 60 (sekund).

Do perjodycznego, najmniej raz do roku stosowanego, smarowania skórzanych pasów — można przyszykować sobe doskonały smar, składający się z 1 części (na wagę) łoju bydlęcego nie solonego i nie zjełczałego z 4 częściami rybiego tranu i 1 częścią smoły drzewnej, która gotuje się razem na wolnym ogniu, przy ciągłem dobrem mięszaniu, aż do zastygnięcia. Łój wpływa na rozmiękczenie skóry i powyższym smarem można stopniowo, przez kilkakrotne powtarzanie, co miesiąc, smarowanie — uratować i poprawić skruszałe i poprute pasy smarami adhesyjnemi i kolophonium.

Przed użyciem smaru, należy pas oczyścić, dobrze obmyć szczotką ciepłą wodą z nieco rozpuszczoną sodą (1 — 2%), albo z odwarem popiołu, powoli go wysuszyć na powietrzu, następnie najpierw z obu stron wysmarować równo tranem, a gdy ten wsiąknie, wetrzeć dobrze od strony pracującej wyżej przepisany lekko zagrzany smar, — nie w nadmiernej ilości. — Stosowanie wazeliny jest niewłaściwe, bowiem tylko łój podtrzymuje giętkość pasa i wpływa na dobre przyleganie do obwodu kół pasowych. — W pierwszych godzinach po wysmarowaniu — pas ślizga się znacznie, jednak gdy smar dobrze wniknie w skórę, pas ciągnie znakomicie.

Obwody kół pasowych powinny być conajmniej po 1 cm. szersze z każdej strony od pasa. Pasów na wagę nie kupować **JWK.**

Rynek zbożowy.

	15/III	20/III	28/III	UWAGI
Warszawa				
pszenica	52.50—53.50	53.00—54.50	53.50—55.50	Cena franco stacja załadowania
żyto	39.50—40.25	40.00—41.50	40.50—42.50	„ „ „ „
mąka żytnia „0000" 50%	65.00	65.00	65.00	„ „ „ Warszawa
mąka sitkowa i razowa	50.00	50.00	50.00	„ „ „ „
otręby żytnie detal	25.50—26.00	27.50	27.50—28.00	„ „ „ „
jęczmień (browarny)	36.75	38.50	39.25	„ „ „ załadowania
owies	33.50—35.50	35.00—37.50	37.00—37.50	„ „ „ „
Poznań				
pszenica	51.50—52.50	49.50—52.50	51.50—53.50	Cena franco stacja załadowania
żyto	40.20—41.20	41.00—42.00	41.50—42.50	„ „ „ „
jęczmień (browarny)	36.50—37.00	36.50—37.00	36.50—37.75	„ „ „ „
owies	29.25—30.75	30.25—32.25	32.00—34.00	„ „ „ „
mąka żytnia 70%	59.25	59.75	61.25	„ „ „ „
otręby żytnie	27.00—27.25	27.75—28.75	26.75—28.50	„ „ „ „
Kraków				
pszenica	52.50—53.00	53.50—54.25	54.50—56.00	Cena franko Kraków
żyto	41.50—43.50	41.75—42.50	41.75—43.50	„ „ „
owies	31.50—32.50	31.00—33.50	31.50—35.50	„ „ „
jęczmień	34.25—35.00	34.50—35.50	33.50—34.75	„ „ „
mąka pszenna 45%	91.00—91.50	91.50	91.50	„ „ „
mąka żytnia 60%	65.00—66.00	66.00	67.00	„ „ „
otręby żytnie	26.50—27.50	27.50	27.50—28.50	„ „ „

Ceny podane za 100 klg.

WYKAZ SKŁADEK ZA ROK 1926.

Centrala: **J. Wieczorkowski** — Popowo; **Dr. G. Janasz** — Trębki; **Szlajfer i Blumstein** — Kutno; **M. Frydrychewicz** — w miejscu.

Oddział Jędrzejowski: — **Niechciał Józef, Stępniewski Bolesław.**

Oddział Rypiński: **M. Kowalski.**

Oddział Łęczycki: **Bryszewski Tadeusz.**

Oddział Skierniewicki: **Baranowski Wł.**

Oddział Grójecki: **Zakłady Rolniczo - Przemysłowe.**

Oddział Będziński: **B-cia Laskier.**

WYKAZ SKŁADEK CZŁONKOWSKICH WPŁACONYCH W ROKU 1927.

Centrala: **Rosiński A.** — Rawa M.; **Książkiewicz E.** — Dęba; **Lewiński St.** — Grobla; **Michalczyk St.** — Olechów; **Ekiert J.** — Bogate; **Protas T.** — Syrmierz; **Kilis St.** — Wkra; **Kotwa J.** — Nosów; **Brand E.** — Niesułków; **J. Karbowiak** — Bujak; **Klemm W.** — Liw; **Antonowicz St.** — Kalisz; **Pytlewski Z.** — Sokołów Pod.; **W. Stęszewski** — Bugaj; **Piotrkowscy I. M. i Ch.** — Strzegowo; **Mosiński Br.**— Sarnowo; **Pląskowski Br.** — Dąbek.

Oddział Sierpecki: **T. Leszczyński; Meyer K.**

Oddział Piotrkowski: **Szymański Wł.; B-cia Jędrzejczyk; J. Terka; E. Fürstenwald; Neuman Fr.; Supody A.; Krawczyński J.; Maszewski B.**

Oddział Skierniewicki: **St. Markowski.**

Oddział Olkuski: **Gruszczyński Fr. W.; B. Ciszewski.**

Oddział Makowski: **Załęski W.**

Oddział Jędrzejowski: **Maj J.**

WYKAZ PRENUMERATORÓW, KTÓRZY UREGULOWALI PRENUMERATĘ W ROKU 1927.

Brandt E. — Niesułków; pr. za I — II kw. 1927 r. **Braun B.** — Wiskitki; pł. za II kw. 1927 r.; **Ciupka St.** — Targówek — I kw. 1926 r.; **Celiński F.** — Ciechanów — III i IV kw. 1926 r.; **Czyper F.** — Kobylja — II kw. 1927 r.; **Ciszewski B.** — Piła — I kw. 1927 r. **Ekiert J.** — Bogate; II, III i IV kw. 1926 i I kw. 1927; **Fürstenwald E.** — Murowaniec; II i ½ III kw. 1927 r. **Gruszczyński St.** — Dobra; III i IV kw. 1926 r.; **Janasz G.** — Trębki; 1926 r. cały; **Jarząbkiewicz T.** — **Gniewkowo**; IV kw. 1926 i 1927 r. cały; **Jakubowski F.** — Warszawa; II, III, IV kw. 1926 r. i I kw. 1927 r.; **Książkiewicz E.** — Dęba; 1V kw. 1926 i I kw. 1927; **Koło Młynarzy** — Borszczów; IV kw. 1926 r.; **Kotwa J.** — Nosów; I i III kw. 1927 r.; **Klemm W.** — Liw; I kw. 1927; **Karbowiak J.** — Bujak; I kw. 1927; **Lewiński St.** — Brobla; 1927 r. cały; **Leszczyński T.** — Amelin; I i II kw. 1927; **Laskier B-cia** — Będzin; I, II kw. 1926 r. i 1.35 gr.; **Ładowski B.** — Brześć; I, II 1927 r.; **Markowski St.** — Mszczonów; I kw. 1927 r.; **Mościcki W.** — Rajgród; 1926 r. cały; **Małysko W.** — Tworkowice; II kw. 1926 r.; **Okuń J.** — Brzeżno; pł. za ½ III i IV kw. 1926 r.; **Przezdziecki M.** — Zalesie; I, II kw. 1927 r.; **„Par"** — Poznań; I kw. 1927 r.; **Pytlewski Z.** — Sokołów; II kw. 1927 r.; **Pęcherski** — Wola Olszańska; IV kw. 1926 r.; **Piotrkowscy I. M. i Ch.** — Strzegowo; 1927 r. cały; **Rosiński A.** — Kawa M.; za I, II kw. 1927 r.; **Śmiałek St.** — Retki; za II kw. 1927 r.; **Smogorzewski I.** — Młyny M.; za II kw. 1927 r.; **Stęszewski W.** — Bugaj, I, II 1927 r.; **Włodarski Wł.** — Błonie; I, II 1927 r.; **Wieczorkowski J.** — Popowo; I kw. 1927 r.; **Warhaftik i Rosenthal** — Augustów; za I kw. 1927 r.; **Wieczorek A.** — Werba; II kw. 1927 r.; **Wypustek T.** — Ołdakowizna; 1926 r. cały; **Zakłady Ceramiczne** — Doruchów; I kw. 1927 r.

LUBELSKI URZĄD WOJEWÓDZKI

L. 3644/VI.

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

Wojewoda Lubelski podaje do wiadomości, **że w dniu 29 kwietnia 1927 r.** o godz. 10, w lokalu Wydziału Rolnictwa i Weterynarji Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie przy placu Litewskim, **odbędzie się przetarg ustny, poprzedzony konkursem ofert pisemnych,** na sprzedaż niżej wymienionych nieruchomości państwowych, objętych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 30.XII.1924 roku o sprzedaży niektórych nieruchomych majątków państwowych (Dz. Ust. Nr. 118, poz. 1076) położonych na terenie Województwa Lubelskiego pozostająccych w dzierżawie różnych osób.

L. p.	№№ w/g Dz. Ust. № 118/24.	POWIAT	GMINA	NAZWA OBJEKTU	Objekt wchodzi w skład dóbr państwowych	Przestrzeń w ha	Cena wywoławcza w zł.	Termin ekspiracji obowiązującej nabywcę umowy dzierżawnej	OPIS NIERUCHOMOŚCI	UWAGI
1	7	Krasnystawski	Krasnystaw	Krasnystaw (Kawęka) os. młyńska	Rońsk	3,3944	29,701	15 lutego 1927	Ziemi: pod budynkami i placem 2,7339 ha, wody 0,6605 ha. Budynki: młyn wodny z przybudówką	Młyn sprzedaje się bez wewnętrznego urządzenia.
2	11	Lubelski	Piotrków	Czerniejów os. młyńska	Czerniejów	2,9296	22,033	1 stycznia 1932	Ziemi ornej 2,3615 ha, pastwiska 0,1673 ha, pod drogami 0,2161 ha, wody 0,187 ha. Budynki: młyn wodny, dom mieszkalny, obórka i kuźnia	
3	13	Puławski	Puławy	Wolka Profecka os. mł.	Zbędowice	1,9596	40,992	1 kwietnia 1927	Ziemi: pod budynkami 0,2800 ha, wody 1,6796 ha. Budynki: młyn wodny, dom mieszkalny, obora i stodoła	
4	15	,,	Irena	Moszczanka os. młyńska	,,	3,5572	22,258	1 lipca 1935	Ziemi: ornej 1,0484 ha, łąk 0,4469 ha, groble i drogi 0,2782 ha, pod bugynkami 0.0124 ha, wody, 1,7713 ha. Budynek: młyn wodny	
5	16	,,	,,	Irena młyn wiatrak	Sioło Iwanowskie	1,6794	7,396		Ziemi: ornej 0,8397 ha, łąki 0,5598 ha, pod budynk. 0,2799 ha. Budynki: młyn wiatrak, dom mieszkalny, szopa (stodoła), dwa chlewy, dwie piwnice, studnia	O eksmisję obecnego użytkownika Urząd Wojewódzki zwrócił się na drogę sądową.
6	23	Łukowski	Prawda	Dąbek os. młyńska	Prawda	3,3400	9,936	1 stycznia 1929	Ziemi: ornej 1,4900 ha, łąki 1,1200 ha, ogrodu warzywnego 0,1800 ha, pod budynk. 0,1800 ha, wody 0,3700 ha. Budynki: młyn wodny z mieszkaniem, obórka	
7	24	,,	,,	Dębina os. młyńska	,,	3,3600	5,500	1 stycznia 1934	Ziemi: ornej 0,5600 ha, łąki 1,68, wody 1,12 ha. Budynki młyn wodny z mieszkaniem, obora, stodoła, przybudówka przy stodole	
8	29	Włodawski	Tyśmienica	Tyśmienica	Uścimów	22,3949	31,938	1 lipca 1933	Ziemi — 22,3949 ha. Budynki: piec polowy, dwie szopy, dom mieszkalny, stodoła, chlewy, piwnica	

Wybór kandydatów na nabywców z pośród reflektantów — zależy od władz państwowych, zatwierdzających przedwstępne umowy kupna-sprzedaży.

Reflektanci winni wpłacić wadjum w wysokości 10% ceny wywoławczej wyżej oznaczonej dla każdego objektu, oraz złożyć w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim do dnia 28 kwietnia 1927 r. włącznie oferty na każdy majątek oddzielnie w kopertach zapieczętowanych. Bliższe szczegóły co do sprzedawanych nieruchomości, oraz warunków przetargu i sprzedaży, złożenia ofert i wadjum udziela Urząd Wojewódzki w Lublinie, jak również wydaje zezwolenia na obejrzenie sprzedawanych nieruchomości

Lublin, dnia 14 marca 1927 r.

Za Wojewodę Lubelskiego
Naczelnik Wydziału
(—) RACHWALD

Wydawca: Związek Młynarzy Polskich (Stanisław Pytlewski). Redaktor: Marjan Rutkowski.